

L i t t e r a t u r .

Sigurður Sigurðsson:

Landbrug og Landboforhold paa Island.

Danmarks Indsats for det islandske Landbrugs Udvikling.

Ejnar Munksgaards Forlag. 1940.

248 Sider, 1 Kort. Pris 10 Kr.

I Betragtning af, hvor lidt de fleste Danske ved om Landbrugsforholdene paa Færoerne, som jo er en Del af Danmark, kan man vel ikke undre sig over, at Fler-tallet af os kender lige saa lidt eller om muligt endnu mindre til vort jernbane- og soldaterløse Søsterlands Landbrug og Havebrug og den store Udvikling, dette er undergaaet de sidste Aartier. Men for dem, der skulde ønske en saadan Orientering fra en enkelt Kilde, er der ingen bedre end denne indholdsrige og usædvanlig smukt udstyrede Bog.

Bogen, der er udarbejdet med Støtte af dansk-islandsk Forbund, handler ikke alene om det Arbejde, Danskere og Islændinge har udført for at komme til Klarhed over Islands geografiske Forhold og dermed dets Erhvervs-muligheder og om, hvorledes disse bedst udnyttes, men den giver samtidig — ikke mindst takket være Illustrationerne — et glimrende Indtryk af Naturen i et af de mest udprægede vulkanske Lande i Verden.

Der mærkes ingen Bitterhed over den skammelige Bø-handling, den danske Regering til Tider har givet Island; tværtimod synes Forfatteren at være overordentlig taknemlig over danske Mænds og Institutioners Arbejde til det islandske Landbrugs Fremme. Ikke mindst iøjnefaldende er den fremtrædende Plads, han giver Omtalen af Landhusholdningsselskabets Indsats.

Bogen er nærmest lagt an som en historisk Udredning, og ikke mindst derved virker den Optimisme slaaende, hvormed f. Eks. Korndyrkningsforsøgene stadig fortsættes. Hovedvægten ligger i det hele taget paa Landbrugets mere eller mindre private Forsøgsvirksomheds Historie, men desuden klarlægges en Række Problemer af mere periferisk Interesse for Landbruget, f. Eks. Aarsagen til Kratskovenes stærke Tilbagegang, Trafikforholdene, Husbygningen, Naturkatastrofernes Indvirkning paa Landbrugserhvervet, hvilket sidste ikke altid har været af perifer Betydning.

I intet andet Land er Fiskeriet pr. Indbygger tilnærmelsesvis saa stort som Islands, og man er derfor vant til at betragte Island som en Fiskerination; Fisk er da ogsaa langt den vigtigste Eksportartikel og desuden et islandsk Fødemiddel af stor Betydning, saa det vil sikkert forbyvse de fleste Danske, at hver Islænding f. Eks. i 1934 under en eller anden Form konsumerede gennemsnitlig 514 l Mælk.

Man kan gøre Indvendinger mod enhver Bog; overfor denne maa de væsentligste vistnok tilskrives mangelfuld Korrekturlæsning, som muligvis kan undskyldes med, at det ikke er let for en Islænding at udsende en Bog paa et københavnsk Forlag i en Krigs- og Isvinter. Landets Størrelse er saaledes forkert angivet; og skønt der et Sted staar, at der er Græs paa Halvdelen af Landets Areal, kan man noget længere henne i Bogen læse, at Fjeldmarken spænder over de største Arealer.

I Litteraturfortegnelsen er angivet 94 Numre paa islandsk, 1 svensk, 1 tysk, 1 fransk og kun 30 danske; da Bogen især henvender sig til danske Læsere, burde vel de mange Bidrag, der er givet paa Dansk over de omhandlede Emner, i hvert Fald de lettest tilgængelige, være nævnt.

Afsnittet om Vulkanerne og deres Virksomhed støtter sig til Thoroddsens Undersøgelser, medens Forfatteren tilsyneladende har set bort fra nyere Arbejder.